

DECIZIE

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completul, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Tatiana Vieru
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „B.T.G. Agro”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Camera de Licențiere împotriva Societății cu Răspundere Limitată „B.T.G. Agro” cu privire la retragerea licenței pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2013, prin care a fost restituit apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „B.T.G. Agro” ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție,

c o n s t a t ă

La 24 august 2011 Camera de Licențiere a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „B.T.G. Agro” cu privire la retragerea licenței pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 28 mai 2009, directorul SC „B.T.G. Agro” SRL respectând prevederile art. 10 al Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, a depus o declarație, înregistrată cu nr. 14/49, pentru eliberarea licenței pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar în conformitate cu art. 8 alin. (1) lit. a) pct. 14 din Legea de referință.

Sușține că în baza declarației, precum și a procesului-verbal al grupului de lucru nr. 04/748 din 01 iunie 2009, la 02 iunie 2009 a emis Decizia nr. 2129, privind eliberarea licenței - seria A MMII nr. 031998 din 04 iunie 2009, pentru activitatea solicitată de SC „B.T.G. Agro” SRL, valabilă pe un termen de 5 ani (până la 04 iunie 2014).

Menționează că la 18 august 2011, în Cancelaria Camerei a fost înregistrată sesizarea Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer nr. 998 din 17 august 2011, prin care a fost adus „la cunoștință și s-a solicitat întreprinderea măsurilor conform legislației față de titularul de licență nominalizat, deoarece nu a prezentat informația pentru trimestrul I, II al anului 2011, privind importul, comercializarea și stocul produselor de uz fitosanitar, fapt ce contravine prevederilor art. 12 alin. (II) lit. b) a Legii nr. 119-XV din 22 aprilie 2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților, care prevede că pentru deținerea licenței în domeniul

importului și/sau comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților este necesară respectarea următoarelor condiții: b) prezentarea trimestrială, până la data de 5 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer a informației privind cantitățile importate și/sau comercializate (cu specificarea cumpărătorului) de produse de uz fitosanitar și/sau de fertilizanți din Registrul de evidență a importului, comercializării și stocului produselor de uz fitosanitar, pct. 11 al Regulamentului cu privire la importul, stocarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1045 din 05 octombrie 2005, potrivit căruia agenții economice prezintă, în mod obligatoriu, trimestrial, până la data de 5 a primei luni din trimestru, Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer informația despre importul, comercializarea (cu specificarea cumpărătorului) și stocul produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților din Registrul de evidență a importului, comercializării și stocului produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților și pct. 74 potrivit căruia să prezinte Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer trimestrial, până la data de 5 a primei luni din trimestru, informația din Registrul de evidență despre importul, comercializarea și stocarea produselor de uz fitosanitar, semnată de conducător.

Mai invocă că conform prevederilor art. 12 alin. (3) lit. b) al Legii nr. 119/2004, neprezentarea pe parcursul unui semestru de către titularul de licență Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer a informației veridice despre importul și/sau comercializarea produselor de uz fitosanitar, constituie temei pentru retragerea licenței.

Drept urmare la data de 04 noiembrie 2010, conform scrisorii Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer nr. 019/08, conducătorul SC „B.T.G. Agro” SRL, a fost înștiințat despre prevederile legale asupra obligațiilor ce urmează să le respecte titularul de licență la desfășurarea genului dat de activitate și care sunt consecințele în cazul nerespectării acestora.

Concomitent, mai invocă reclamantul că specialiștii Direcției Municipale de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer Chișinău au sesizat în scris conducătorul SC „B.T.G. Agro” SRL în privința prezentării raportului menționat, dar acesta nu a reacționat, iar din lipsa informației trimestriale este imposibilă crearea, de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer, a unei baze de date obiective privind volumul pesticidelor importate, stocate, comercializate și utilizate pe teritoriul republicii.

Afirmă că la 23 august 2011, în baza sesizării Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer nr. 998 din 23 august 2011, respectând prevederile art. 17 alin. (3) al Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art. 12 alin. (3) lit. b) al Legii nr. 119-XV din 22 aprilie 2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, art. 7 alin. (2) lit. a), art. 19 alin. (10), art. 21 alin. (3) ale Legii 451-XV din 30 iulie 2001 cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, a emis Decizia nr. 2851 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 031998 din 04 iunie 2009, eliberată SC „B.T.G. Agro” SRL pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar.

În susținerea poziției sale invocă și prevederile art. 17 alin. (3) al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 343 al Codului de procedură civilă al Republicii Moldova,

activitatea de întreprinzător poate fi suspendată în cazurile prevăzute expres de lege, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a hotărârii definitive și irevocabile.

Solicită retragerea licenței seria A MMII nr. 031998 din 04 iunie 2009, eliberată SC „B.T.G. Agro” SRL pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar.

Prin hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 13 iunie 2012 acțiunea a fost admisă, fiind retrasă licența seria A MMII nr. 031998 din 04 iunie 2009, eliberată SC „B.T.G. Agro” SRL pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar și încasat din contul SRL „B.T.G. Agro” taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 270 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2013 a fost restituită cererea de apel declarată de către SRL „B.T.G. Agro”, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție și explicat apelantului că restituirea cererii de apel exclude posibilitatea adresării repetate a aceluiași apelant, cu aceeași cerere de apel, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și aceleași temeuri.

La 30 mai 2013 SRL „B.T.G. Agro” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând a fi neîntemeiată.

Apreciază drept eronată concluzia instanței de apel precum că hotărârea motivată i-a fost expediată la 21 septembrie 2012, or indică recurentul că la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma că scrisoarea din 21 septembrie 2012 a fost recepționată de către dânsul, hotărârea primei instanțe fiindu-i comunicată doar la 08 februarie 2013, fapt ce se confirmă prin data și semnătura din cererea de eliberare a copiei hotărârii motivate și de pe coperta dosarului.

Cu referire la art. 362 CPC (în vigoare la momentul pronunțării hotărârii instanței de fond) invocă că termenul de apel este de 20 zile din momentul primirii copiei hotărârii, considerând că a depus apelul în interiorul termenului de prescripție.

Insistă că instanța de apel, prin restituirea apelului i-a îngrădit dreptul de acces la justiție și i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii din 25 aprilie 2013 a fost expediată în adresa recurentului la 30 aprilie 2013, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 68), însă date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 mai 2013 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul

întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În speță se constată că prin încheierea din 25 aprilie 2013, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea SC „B.T.G. Agro” SRL cererea de apel cu toate documentele anexate, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs conchide, însă, că încheierea instanței de apel este una ilegală și emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu poate fi menținută.

Astfel, în conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC (în vigoare la data declarării apelului), termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Or, potrivit art. 3 CPC, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege. Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel. Legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Cu referire la dispozițiile citate, instanța de recurs constată că prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2012 a fost admisă acțiunea Camerei de Licențiere și retrasă licența A MMII nr. 031998 din 04 iunie 2009, eliberată SC „B.T.G. Agro” SRL pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar, hotărârea dată fiind adoptată în lipsa reprezentantului SC „B.T.G. Agro” SRL, deși ultimul a fost citat despre locul, data și ora examinării cauzei, contra semnătură (f.d. 24 verso).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că la 13 iunie 2012, în adresa recurentului a fost expediată pentru cunoștință copia hotărârii motivate din 13 iunie 2012 (f. d. 31), însă date recepționării acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Totodată, la data de 23 ianuarie 2013, reprezentantul SC „B.T.G. Agro” SRL, Șteliman Serghei prin cererea înaintată judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 ianuarie 2013, a solicitat eliberarea copiei hotărârii motivate din data 13 iunie 2012, iar la data de 04 februarie 2013, acesta a primit, contra recipisă, copia hotărârii solicitate (f.d. 34) și la data de 26 februarie 2013, a declarat apel împotriva acesteia.

Respectiv, cererea de apel a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC (în vigoare la data declarării apelului), care stipulează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, instanța de recurs constată că deși, la materialele pricinii lipsesc date care ar confirma recepționarea de către SC „B.T.G. Agro” SRL a copiei hotărârii primei

instanțe expediată în adresa ultimului la 13 iunie 2012, instanța de apel, într-un mod neînțeles, prin încheierea sa din 25 aprilie 2013 dispune restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal, drept temei reținând faptul că la data de 21 septembrie 2009 a fost expediată în adresa SC „B.T.G. Agro” SRL și executorul judecătoresc copia hotărîrii, însă apelul împotriva acesteia a fost depus la data de 26 februarie 2013, fără a solicita repunerea în termen de declarare a apelului.

Instanța de recurs remarcă că concluzia instanței de apel în sensul formulat contravine în mod direct dispozițiilor art. 362, care instituie că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, deoarece din scrisoare de însoțire la care face referire instanța de apel, rezultă că la data de 21 septembrie 2009, executorului judecătoresc a fost expediat titlu executoriu pentru încasarea din contul SC „B.T.G. Agro” SRL a taxei de stat în mărime de 270 lei, și nici decum și copia hotărîrii în adresa apelantului.

În asemenea situație, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, concluziile instanței expuse în încheierea din 25 aprilie 2013 fiind în contradicție cu prevederile art. 362 alin. (1) și art. 27 CPC.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a drepturilor SC „B.T.G. Agro” SRL de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Distinct de cele enunțate, completul Colegiului civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel la faza primirii apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „B.T.G. Agro”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Camera de Licențiere împotriva Societății cu Răspundere Limitată „B.T.G. Agro” cu privire la retragerea licenței pentru genul de activitate importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar cu restituirea pricinii spre judecarea la Curtea de Apel Chișinău la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva